

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Criza cea mare.

De patru ani, lungi și grei, țara noastră așteaptă zadarnic mult trâmbițată refacere despre care s'a scris și s'a declarat atâta.

De patru ani cea mai sălbatecă speculă bate în goana automobilelor și trenurilor toate drumurile României-Mari.

De patru ani leul românesc, lăsat înapoi de banul țărilor învinse, ciuntite și sărace, schiopotează tot mai greu spre prăpastia dezastrului nostru economic.

De patru ani scumpetea crește mereu, tot mai amenințătoare.

De patru ani gazetele anunță mereu fraude colosale, cari nu se pedepsesc aproape niciodată. Ca mâne Foametea o să bată la ușile cetățenilor ciunșiți și harnici din bogata țară a grâului.

De patru ani îmbogățitii de război, obraznici și mișei, își bat joc de populația pacinică și activă a acestei Români exultrem de răbdătoare.

De patru ani se fac învârteli, se dau lovitură, se fură averea Statului, se primesc și se dau bacșișuri și se seamănă pe toate drumurile țării sămânța primejdioasă a revoltei.

De patru ani luxul criminal cu și fără dame voalate și nevoalate ia dela gură pâinea celor ce muncesc și suferă.

De patru ani nu s'a găsit omul tare,

care să oprească în drum automobilele jafului și ale fărâdelegii, și să umple cu criminali pomădați și leneși, primitoarele temniți ale României întregite.

Guvernării noastre trebuie să iee măsuri aspre, — tiranice chiar — de îndreptare, până mai e vreme.

Interesele superioare ale țării cer ca toți oamenii de bine să se coalizeze hotărâți împotriva corupției, care sapă temelile Statului nostru.

Sindicatul băncilor ardelen.

ORADEA-MARE. — Duminică dimineața a avut loc adunarea de constituire a Sindicatului Băncilor ardelen. Au luat parte delegați de la 78 institute financiare din regiunile Satu-Mare, Cluj, T. Mureș, Brașov și Oradea-mare. Guvernul a fost reprezentat prin d. Simionescu inspector general al ministerului de finanțe și substitutul acestuia d. Iuliu Coșa. Au mai asistat la adunare șefii autorităților din Oradea-mare. Sedința a fost deschisă de d. Popper Akos, directorul Băncilor unite din Oradea-mare.

A fost ales președinte d. Gyárfás Elemér, director de bancă în Dieio-Sân-Martin, iar ca vicepreședinte: Pavel Bodor și L. Boesensky director de bancă în Târgul-Mureș.

Adunarea a trimis telegrame Ununii băncilor „Solidaritatea”, Unijunei „Revisionsverband” dlor dr. Petru Groza și dr. Aurel Vlad. După expunerea dlui dr. Ioan Fried, adunarea a decis constituirea sindicatului băncilor. În ce privește alegerea sedințelor, se va hotărî la întrunirea ce va avea loc la 25 Februarie a. viitor în Cluj. S'a ales apoi direcțiunea, care, după încheierea adunării, s'a întrunit și a ales o comisie executivă. Președinte al acestei comisii o d. dr. Ion Fried. A urmat un banchet la care au luat parte și șefii autorităților. (Rador).

Conferința dela Londra.

— Senzaționalele declarații ale ambasadorului american. —

Din Lausanne se anunță că în trecerea sa spre Londra, Mussolini s'a oprit câteva ceasuri acolo, producând o mare turburare în atmosfera hotelului în care locuiesc diferitele delegațiuni. D. Mussolini încunjurat de delegații italieni a avut o lungă convorbire cu lordul Curzon. Scopul ei a fost risipirea ezitărilor Italiei față de soluțiunile acceptate de ceilalți aliați.

Intrunirea la Londra a primilor miniștri ai Angliei, Franței, Italiei și Belgiei, într-o conferință care să se ocupe cu chestiunea reparațiunilor, are o însemnătate tot atât de mare, de nu chiar mai mare, decât conferința dela Lausanne.

Aceasta rezultă și din senzaționalul discurs pe care ambasadorul Americii la Londra, Mr. Harvey l-a rostit la banchetul clubului american. Referindu-se la actuala situațiune a Europei, el a spus:

„Întreaga lume se află în fața unei mari primejdii. Întâlnirea premierilor la Londra este cea mai însemnată din câte au avut loc dela 1918 încolo. Afară de război, mai există și alte căi pentru a provoca dezastru internațional ca de pildă flămânzirea unei națiuni de către alta. Dacă acest program economic nu va fi apropiat la întrunirea premierilor măcar cât de cât de o soluțiune, apoi nu știu ce ar putea scăpa continentul european de o prăbușire.

„Europa nu mai poate trăi încă un an sub această amenințare. Oamenii vorbesc de apropiata conferință dela Bruxelles, ca și când ea ar putea avea vre-o însemnătate, dacă premierii celor patru mari națiuni ale Europei nu ar putea regula aceste chestiuni. Dacă premierii nu vor

Pe un volum de Charles Perrault

Poveștile sunt o lume alături de a noastră. Vechi de când timpul, ele trebuie să fi legănat copilăria omului și de aceia farmecă și desfată și astăzi pe copii.

Frica ori urâtul și monotonia lungilor nopți, a trebuit să împoporeze necunoscutul. În sunetele și svonurile care rătăcesc fără de hodină, în natură, fantazia primitivă a trebuit să închipuască ființi nevăzute, cari grăesc, își spun durerile ori bucuriile, furtunoasele patimi ori nostalgicele reverii, ca să ne înduioșeze sufletul.

Iar cei ce le ascultau, au căutat să dea trup negurilor usoare și d'afane ce se ridică și joacă peste ape, și le-au numit Elfe, să întrevadă în contururile fantastice pe care le fac și le desfac nouii, o lume întreagă de zei, un cer întreg de ființi supra-naturale pe care le-au numit Olimp, Walhalla sau altfel, au împoporat pădurile întinseate cu un întreg norod de Fauni, Nimfe și Silvani, au îngropat în fiecare albie de râu o Sirenă, și au înfipt în din nou Universul, ca o lume aparte decât cea existentă, l'au dedublat după imaginația lor, zidind astfel din umbre și neguri, din raze și păreri, fantasticul domeniu al irealului...

Și toată lumea asta nevăzută, dela începutul vremurilor a fost denumită cu nume sonore, toți eroii aceștia fabuloși ajunși până la noi, s'au chemat într'un fel după însușirile ce le-au avut, dar cu timpul s'au schimbat, s'au transformat, pă-

strând totuși fiecare câte ceva din darurile cu care i-a înzestrat origina lor milenară.

Poveștile și legendele, ca o nesfârșită canava s'au țesut pe încetul, fiecare veac venind, poate, să adauge firul lui colorat, fiecare întâmplare stăruind să nărească mai mult firea fabulosilor eroi. Ele sunt vechi ca și timpul, și mă gândesc răsfoind volumul acesta de „Povești din vremea de demult”, cum le intitulează Perrault, care și-a legat numele de ele, că dânsul nu a fost decât un culegător dibaci, care a știut cu talentul și cu dragostea lui să le redea un farmec nou, să le desfășoare în decorul vremii în care a trăit și să le imprimute o aparentă de realitate. Mobilele demonstrate acum și ele, căci sivoiul vremii a curs de atunci încolo, vechile obiceiuri rafinate ale Curții marelui Ludovic se vădesc în descriții, toată grația zilelor acelora fastuoase, dau farmec întâmplărilor.

Cetîndu-le, regăsesc urma eroilor lui pretutindeni. Vechile mele citiri mi-i arată în alte vremuri, purtând alte nume și mișcându-se în alte decoruri. Ei însă supraviețuiesc astăzi și vor supraviețui fixați și deghizați de mîna iscusită a lui Perrault, purtând pecetea nestearsă a vremurilor în care a trăit el.

Ce e curios, e că opera aceasta el a scris-o mai mult ca să-și desfete copiii lui și că neîncercînd-o demnă de reputația unui academician cum era el, a publicat-o întâi sub pseudonimul Perrault d'Armancour, nebanuînd că tocmai această operă

o să-i supraviețuiască, când toate celelalte vor fi uitate de mult.

Astăzi mulțumită acestor câte-va povești minunate, Francezii, spre bucuria copiilor, i-au ridicat bustul în grădina Tuileriei-lor, unde mînându-și cercurile, îl vom vedea deapănuri pe soclul lui de piatră, străjuit de credinciosul lui tovarăș, de falnicul Cotoi încălțat, transformat și el într'un fastuos cavaler, cum erau pe atunci, că manta asvârlită pe umeri, vastă pălărie cu pană pe ureche, războinică spadă la coapsă și cisme de sapte poște în picioare.

La noi scriitorii, disprețuiesc însă poveștile ca și cum ele n'ar putea să dea nemurirea. Oamenii serioși, severi domni profesori, în augusta lor înțelepciune le privesc drept prostii, și cu toate acestea ce adîncă morală și ce înțelepte pilde închid bielele povești!...

Ele sunt o fereastră deschisă spre o lume mai bună, unde toate sunt cu putință, unde binefăcătoarele zâne se arată totdeauna la timp, unde cel nedrept și rău își ia până la sfîrșit răs-plata, iar cel bun ajunge totdeauna la fericire.

E lumea ideală, dupăcum vedeti, lumea cea desăvârșită întocmită, pe care o întrevăd încă vișătorii și mintile cele mai înalte se trudesă zadarnic s'o înfăptuiască.

În această lume vrăjită ne duc povești vechiului de demult povestitor francez din secolul al șaptesprezecelea, și eu simt un farmec deosebit cetîndu-le.

Pretul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

putea înlătura primejdia, ce rost are așteptarea unor rezultate mai mari și mai bune dela întrunirea unor persoane subordonate lor la Bruxelles?

„La Londra trebuie să se ajungă la o înțelegere internațională. Așa cum au mers lucrurile până acum nu mai pot merge nici un an măcar. Trebuie să se ajungă la o rezolvare internațională a chestiunilor economice. Insist asupra faptului că de întâlnirea premierilor aici la Londra, depinde soarta și prosperitatea a milioane de oameni. Dacă această întrunire nu va interveni pentru civilizație, toate popoarele se vor prăpădi”.

Ai trecut într'un landou aseară

Ai trecut într'un landou aseară
Tristo, pe sub geamurile mele...
Cu-a vieții tale primăvară,
Ai trecut într'un landou aseară,
Orbitoare de mătăsurii și inele...

Ai trecut și în urma ta doar praf
A rămas pe ulița desartă...
Ai trecut peste viața-mi moartă,
Cum treceai prin norii suri de praf
Ce pluteau pe ulița desartă...

Ai trecut într'un landou aseară
Și-mi părea că mergi la cimitir...
Aruncau din geam un trandafir,
Aruncau un roșu trandafir...
Și-l călcărai ca în copite
Și landoul, când treceai aseară...

A. COTRUȘ.

Liniește.

În noaptea asta nici un nor
Nu-și primblă toga printre stele...
Și nici se lasă vre-un fior
— Cuprins de necuprinsul dor —
În frământarea minții mele. —

În noaptea asta nici un vânt
Nu-i dăruie de îndrăgostire
Spre florile de pe pământ
— Pozează fără de cuvânt —
Cuprinsă de nedumerire. —

În noaptea asta prin grădini
Chemarea-și primblă văduvia...
La geamuri nu se văd lumini,
Orașul doarme sub ruini
— Pustiul și cântă vesnicia. —

E noaptea când mă simt și eu
Că în mine naște o putere!...
În noaptea asta-s Dumnezeu
Și vin acum ca Prometeu
Să vă împart la toți... tăcere...

AL. NEGURA.

Pe o zi cum e aceasta, când ninge afară și fulgi tes ca pentru o fecerie, o mare perdea albă din cer și până-n pământ, mie, mi-e drag să evoc lumea fantasticului și eo vine ca la un bun prieten ce-i sunt. Silvani și Elfe, Nixe ori Cobolzi, Smei și Pajure, toată lumea aceasta care nu mi-e rusine s'o frecventez, tot materialul acesta socotit ca așa de puțin serios, dar cu care marele Shakespeare și-a urzit fantasmagoriile lui din „Visul unei nopți de vară” ori din „Furtuna”, tot norodul acesta ce trăiește alături de viața noastră, eu îl chem și mă desfățez cu dânsul.

Deschid cărțile vechi și neavând cui spune atâtea frumuseți, mă plec pe ele la gura sobei și mi le citesc mie singur, uitând necazurile și uniformitatea zilelor de astăzi.

D. Anghel.

Vorbe înțelepte.

Vorbirea de rău arată un spirit necultivat.

Egoismul nu încapă decât în sufletele joșnice.

Omul de adevărată valoare ne silește să-l ascultăm când e lângă noi și să cugetăm după ce pleacă.

Pe cei pe cari îi ai în drag, nu-i uita niciodată: inima n'are distracții.

(Schiller).

Al doilea concert al maestrului G. Enescu.

Sâmbătă seara maestrul Enescu, în fața unei săli, care trebuia să fie mai plină, a cântat al doilea concert al său în Arad.

Începând programul cu „Sonata în sil major” de Leclair ne-a impresionat cu execuția ultimelor două părți cu frumoase, bogate și energice variații.

„Partita în re minor” de I. I. Bach pentru violoncel solo a dat prilej tuturor cunoscătorilor să aprecieze talentul maestrului și să se convingă că renumele mondial al lui G. Enescu este bine meritat.

Este o bucată de mare încercare pentru un violoncelist pentru că în ea se întâlnesc toate dificultățile tehnice ale vioarei și pe lângă aceasta nefiind acompaniată de pian, ea să țină atenția încordată a săleii, trebuie ca artistul să înțeleagă perfect bucată ca să o trăiască și cu căldura suflului său să încălzească pe ale auditorilor.

Ajunzând la „Havannaise” de Saint Saens, această perlă a muzicii, fină și exotice, maestrul, a fascinat sala prin desăvârșita-i artă de a executa cu o ușurință emoționantă variațiile grele pe duble coarde în sextă, flageolitele lângă caluș pe coarda mi, trecerile dela forte la pianissimo, de la allegretto impetuos la andante-le laseiv.

această bucată a fost aceea care a plăcut mai mult și a cucerit și inimile cele mai reci și sufletele cele mai neîncrezătoare.

Punctul al patrulea din program compus din „Folies d'Espagne” de Correlli și de strălucitul „Mouset-Porpora” de Kreisler, a încoronat succesul moral al concertului. În Porpora unde se ajung momente când trebuie să cânte pe toate patru coardele, concentrarea artistului trebuie să ajungă la un maximum. Am urmărit în adânc să vedem vre-o încordare pe fața maestrului sau vre-o efortare a arcului, dar n'am reușit să găsim.

A trecut așa de liniștit peste piedecile grele ale bucatii încât și acei ce mai cred, că numai acrobatică vioarei este talent nu au mai avut ce spune.

Și ca să mulțumească și mai mult pe aceștia a cântat suplimentar o partitură paganiniană în care i-a pus în uimire.

Sala i-a făcut îndelungate și călduroase ovatii după fiecare bucată.

Din partea dlui primar a primit un frumos buchet de flori, din partea dlui și dnei Dumitriu profesori a primit o admirabilă perină cu motive bănețene țesute în argint, din partea dnei Mihulin un admirabil opreg bănețean brodat în relief, cu fir de aur, iar din partea liceului de fete prin stăruința drelor profesoare Tulia Bogdan și El. Damian, a primit o pereche de admirabile oprege din regiunea de nord-vest a Banatului, țesute cu frumoase motive românești în argint. Din partea dnei Juszt a primit o minunată coroană de lauri.

Maestrul a plecat impresionat de căldura cu care a fost primit și mai ales de frumoasele daruri ce a primit în semn de admirație din partea Arădanilor.

Păcat că din așa zisa inteligență a Aradului n'am observat decât un număr prea redus. În special dintre dnii avocați nu știu dacă au fost doi sau cel mult trei. Care-o fi cauza?

La pian dl profesor Caravia a contribuit mult la perfecțiunea executării concertului.

Judez.

Bibliografie.

A apărut Almanahul ziarelor „Adevărul” și „Dimineața”. Un volum de 240 pagini cu o copertă în 4 culori artistice executată și cu un material bogat și variat: literar, artistic, având colaborarea dlor: I. Slavici, Mihai Sadoveanu, I. Agârbiceanu, Radu D. Rosetti, Ion Teodorescu, Gala Galaction, Septimiu Popa, Ion Pribeagu, A. de Hertz, Claudia Millian, Al. D. Stamatiad, etc. Preț 15 lei.

Dela Universitatea Populară

Duminecă la orele 5 d. a. s'a făcut inaugurarea deschiderii cursurilor Universității Populare din Arad, în sala festivă a Liceului Moș Nicoară din Arad.

D. director al Liceului, Ascaniu Crisan a avut un cuvânt de deschidere vorbind despre gina universităților populare și despre importanța lor în răspândirea culturii în mijlocul maselor.

A urmat apoi d. Ștefan Ciuceanu profesor de istorie, ținând o importantă conferință despre obiectul istoriei și împărțirea ei.

Împănătă cu diferite aluzii și spirite lângă ideile filozofice pe care le-a dezvoltat, Ciuceanu a reușit nu numai să țină încordată atenția salet arhipline, ci chiar să o încălzească.

Ieri, Luni la ora 6 d. a. au început adevăratele prelegeri.

Au vorbit d. Șt. Ciuceanu despre originea poporului român și împărțirea Istoriei României. Dsa ne-a arătat și demonstrat cu bogate argumente diferitele influențe pe care le-a suferit neamul nostru. A urmat apoi conferința dlui prof. N. Blaga despre: „Introducerea în lumea bătrânilor”. Conferința a fost bine studiată după plan gândit și clar și în curent cu descoperirile și ideile cele mai moderne în legătură cu subiectul.

Publicul a asistat în așa număr că sala a fost complet plină.

JUDE

Semi-centenarul soc. „România Jună” din Viena.

— O scrisoare a Reginei Maria. —

Societatea Academică social-literară „România Jună” din Viena, a primit cu ocazia semi-centenarului său următoarea scrisoare dela Regina Maria:

„Cu deosebită bucurie am aflat că Societatea Academică „România Jună” din Viena, sârbărește în acest timp jubileul ei de o jumătate de veac de ființă și în cu acest prilej să aducă înosul urărilor ce din adâncul inimei și cu nemăginită dragoste fac pentru propășirea acestui car de cultură românească, care în totdeauna întrupat simbolul unității naționale și a înfrățirii românilor de peste tot locul.

Ca și neuitata, întru fericire răposata Regina-poetă Carmina Sylva, am admirat necontenit avântul și dorul de neam ce pururea a însoțit tineretul românesc adunat de pretutindea la olaltă la vatra „României June”, în jurul focului sacru al unității naționale, păzit, ca de ni vestale fără prihană, de agerii noștri flăcăi și toți muntii, din toate plașurile, văile și câmpiile românești.

Încă de pe vremurile când neamul nostru era oropsit sub jugul unor nații străine, „România Jună”, cu viziunea ce un tineret entuziast cu cugetul curat al jubiții de neam trebuie aibă, și-a dat seama că românii de peste tot cui sunt „un trup și un suflet” și au dat astfel mare pildă de solidaritate națională și adevărată frăție.

Cu dragoste de mamă înduioșată pentru piii ei iubiți sunt încredințată că și în viitor „România Jună” va sluji de pavăză a unității noastre naționale.

Fie ca și de azi încolo duhul marelui Voievoz Mihai, al lui Măcu, Sincat, Lazăr, Asachi, Enescu și al celorlalți apostoli ai neamului nostru întinerit să desteptat să fie facia călăuză a celor și copiilor noștri.

Fie ca pilda de înfrățire națională dată „România Jună” pe vremurile cele mai vitre pentru neamul nostru, să dăinuiască și să fie mată de frații noștri de pretutindeni.

Fie ca jertfele făcute de noi toți pentru tregirea neamului să fie de toți sfintite pentru nele patriei comune și nedespărțită.

Fe ca tot românul să mărturisească că unul și același suflet, că este dintr'o tulpini vede într'o lumină, lumina patriei mărite”.

MARIA, Regina Româ

Decembrie 1922.

INFORMAȚIUNI.

M. S. Regina României, însoțită de fiica sa S. Regina Jugoslaviei și de Prințul Paul Carageorghević au plecat spre Sarajevo, unde vor rămâne câteva zile.

Ambele Suverane vor întreprinde apoi, în vârstă M. S. Regelui Alexandru, o călătorie pe coasta Dalmatiei până la Ragusa.

„Societatea istorică și arheologică-bisericească” din Chișinău (Basarabia) în ultima sa adunare generală ținută la 18 Noembrie a. c. a proclamat cu unanimitate de voturi, membrii onorari: pe d-nii dr. Ioan Lupas și dr. Onisifor Ghibu, profesori la Universitatea noastră din Cluj.

De câteva zile s'a produs un ger aspru în țară și împrejurime. Barometru' a arătat o descădere de 9 grade sub 0.

Prin ord. nr. 124550 Ministerul Instrucțiunii hotărât să fie primiți la Universitatea din București un număr de 60 învățători, dintre cari 20 să fie făcând serviciul militar, iar 40 cari au în învățământ o vechime de cel puțin 3 ani. Învățătorii primiți, vor avea pentru tot timpul până la terminarea studiilor, actuala leafă de învățători. Doritorii de a se înscrie să se anunțe până la 1 Decembrie c.

Alături a avut loc la prefectura județului consfătuire în vederea decentralizării oficiului J. V. A luat parte la această consfătuire dna general Murgescu din București și secretarul oficiului IOV, din Timișoara.

S'a decis cu această ocazie să se înființeze organizații aparte, în cadrul oficiului IOV, pentru văduve și pentru invalizii din război, similare organizației existente pentru Ocrotirea orfanilor din război.

În scopul acesta se vor lansa în zilele ce urmează apeluri pentru înscrierea membrilor. A fost stabilit pentru văduve de ofițeri și ofițeri invalizi o taxă de 24 lei, iar pentru soldați și grazi inferiori și văduvele acestora 12 lei.

În scopul atenuării mizeriei de locuințe se propune înființarea unui catastru al tuturor locuințelor din oraș. Fiecare locatar principal și proprietar de case vor fi datori să declare conținutul unui formular numărul locuințelor ce le ocupă, împreună cu numărul membrilor familiei. Fiecare clădire va avea în cadastru un dosar aparte. Astfel se speră că se va putea face o repartizare dreaptă a locuințelor.

D. Vasile Stroescu a dăruit Statului 100 hectare din moșia sa Brânzeii-Vechi din județul Cluj, sumă ce i-se cuvine ca despăgubire pentru 10 hectare teren arabil și 25 hectare pădure, imaculat situat în Brânzeii-Vechi vechiul conac, două case, două locuri virane din comuna Brânzeii-Vechi și unul din satul Zahaicani, precum și suma ce i-se cuvine pentru 200 hectare expropriate din moșia Zahaicani, în vederea înființării unei școli practice de agricultură în comuna Brânzeii-Vechi, jud. Bălti.

D. George Bárány, directorul sucursalei „Rador” din Timișoara ne cere să rectificăm știrea publicată relativ la dsa în sensul că dsa a fost primită la Siguranța de stat în urma unui denunț care s'a dovedit neîntemeiat.

Organele Siguranței de stat s'au purtat față de dsa în modul cel mai preventiv și nici vorbă de arestarea dsale.

„Agence Telegraphique Universelle” afirmă că societatea minelor Petrosani își sporește capitalul la 280 milioane lei prin emiterea a 180 milioane acțiuni noi, cari vor fi repartizate gratuit acționarilor.

Cereti exclusiv guma „OLLA”.

Din New-York se anunță că președintele Statelor Unite d. Harding a propus congresului o urare a condițiilor de emigrare în America.

Un domn ce căutase să se amuzeze în noaptea de Duminică spre Luni, a reclamat azi poliției că i-au dispărut în mod misterios 2800 lei. Păgubașul șezuse într'un restaurant la o masă cu două doamne necunoscute.

Terzi noapte, două societăți întâlnindu-se pe strada Dorobanților s'a iscat între ele ceartă, care a degenerat în bătaie, în cursul căreia unul dintre cei încheiați a primit răni grave. Rănitul a fost transportat la spitalul județean.

Contra individului Imbin Kovács în serviciu la Vendel Rekibesen, s'a înaintat ieri la prefectura poliției o reclamație pentru fraudă. Individul Kovács a dispărut din oraș cu o sumă mai mare, sustrasă patronului său.

x FRANCEZĂ, GERMANĂ, ENGLEZĂ ȘI ROMÂNĂ. Doamne, domnișoare, domni, elevii școalelor pot învăța corect într'un scurt timp de (4—5 luni maximum 6) printr'o metodă specială unică în genul ei, distingându-se prin ușurință. — JEAN GOLDBERG, profesor de limbă străină. Str. Eminescu nr. 9, II. (Deák Ferencz). Go 58.

ȘTIRI TEATRALE

Repertoriul săptămânii

Marti: „Azilul de noapte” (Ab. A.).

Miercuri: „Nevasta olandeză” (Ab. B.).

Joi: „Părinții” premieră (Ab. C.).

Vineri: cu începerea dela ora 7 „Speranța”, reprezentație pentru muncitori. La ora 10 și jurn. „Părinții” (Ab. A.).

Scenele sugreditoare ale piesei „Azilul de noapte” vor fi redată într'un tablou real și fiecare nouă reprezentație scoate la iveală noi și noi frumuseți pentru spiritul observator.

Miercuri seara se va da: „Nevasta olandeză”, piesă urmărită cu un viu interes pentru muzica-i fermecătoare.

Joi seara se va da drama „Părinții”. În rolurile principale: M. Szendrey și Ern. Darvas.

Vineri seara reprezentație pentru muncitori.

Situația financiară a spitalului de copii.

La primărie se lucrează la întocmirea bugetului pentru viitorul an financiar.

Zilele trecute s'a întrunit la primărie comisia spitalicească pentru a stabili bugetul spitalului de copii, a cărei finanțare, după cum se știe, cade în sarcina orașului.

Comisia a constatat că din actualul an financiar, va rezulta pentru spitalul de copii un deficit de un milion lei, față cu 500 mii. deficitul din anul anterior.

Acest deficit rezultă îndeosebi din faptul că în spitalul de copii se primesc în tratament nu numai copiii din oraș ci și din împrejurime și alte regiuni ale țării, plătiindu-se de către instituțiile de ajutorare taxa stabilită de minister. Această taxă face însă de-abia jumătate din costul real pe zi al unui copil bolnav. Taxa fixată de minister se urcă de-abia la 20—25 lei pe zi, câtă vreme costul tratamentului unui copil în spital se urcă la 50 lei pe zi.

Deficitul spitalului de copii astfel rezultat, primăria e nevoită a-l pune în sarcina populației în cadrul impozitului suplimentar.

Comisia spitalicească încearcă a reduce toate cheltuielile spitalului de copii la minimum posibil.

Având în vedere însă scumpetea merelor crescândă, aceste reduceri nu va schimba mult situația.

Pentru a ușura populația, comisia spitalicească a decis să ceară consiliului înaintarea unei adrese inspectoratului din Cluj și Direcției salubrității din București, în sensul că taxele prevăzute pentru tratamentul copiilor săraci să fie majorizate în conformitate cu actuala umare a prețurilor.

Taxele pentru copiii săraci și a căror părinți nu sunt înscriși la nici o instituție de ajutorare se știe, cad în sarcina fondului general pentru ocrotirea bolnavilor săraci.

Convocare.

Membrii comitetului administrativ dela „Căminul Studentesc” al învățătorilor din județul Arad, sunt invitați a lua parte la sedința ce se va ține în biroul de administrare al căminului în ziua de 19 Decembrie 1922 st. n. la ora 10 a. m. cu următorul program:

Aprobarea socoților de pe anul 1921—22; Stabilirea bugetului pe anul 1922—23; Aprobarea regulamentului de casă; Eventuale propuneri.

Arad, la 11 Decembrie 1922.

A. Crișan.

v. președinte exec. al căminului.

BURSA.

ZÜRICH. 11 Decembrie. — Deschiderea. — Berlin 63750, New-York 53050, Londra 2425, Paris 3755, Milano 2665, Praga 1680, Budapesta 023, Agram 175, Varșovia 00325, Viena 75, coroane stampilate 76.

BUCUREȘTI. 11 Decembrie. — Devize: Paris 1150, Londra 724, New-York 163, Italia 826, Elveția 3025, Praga 516, Viena 2350, Berlin 002, Budapesta 007. — Valute: Mărci —, leva 116—117, funți sterline 735—740, franci francezi 1170—1175, franci elvețieni 30—31, lire italiene 810—815, drachme 260—265, dinari 240—250, dolari 162—16250, Napoleon 570—575, cor. austriace 26—27, socol 500—506, mărci polone 110—118.

ARAD. 11 Decembrie. — Valute: Dolari 162, mărci 00.250, socol 5.05, dinari 2.20, franci francezi 11.75, coroana ungare 0.07. — Plăți: Budapesta 14.30, Viena 430, Berlin 0.02, Praga 5.15.

TELEGRAMS.

Noul președinte al Poloniei.

VARȘOVIA. — Adunarea națională polonă a ales ieri ca președinte al republicii pe Gabriel Narutowicz, cu 289 voturi.

Disordinile din Bulgaria și supușii români.

BUCUREȘTI. — Guvernul a primit pe cale oficială știrea, că bande înarmate de țărani bulgari, care sunt stăpâni pe situație, atacă pe supușii români ce se află în Bulgaria. Plângeri numeroase de această natură au fost adresate Legăției Române din Sofia. Conform acestor știri situația supușilor români în Bulgaria a devenit insuportabilă. (Rador).

Plecarea comisiei germane.

BUCUREȘTI. — Comisia economică germană care se află de mai multă vreme la București, a primit azi instrucțiuni să plece la Berlin. Comisia își va relua lucrările la 15 Ianuarie. După știrea unor ziare, comisia ar fi plecat pentru că și comisia română s'ar fi ivit unele divergențe. Această știre nu corespunde adevărului. Cauza plecării comisiei e faptul căderea guvernului Wirth, de care comisia aceasta a fost trimisă și plecarea ei e în legătură cu instrucțiunile ce trebuie să le primească dela noul guvern. (Rador).

Conferința desarmării dela Moscova.

VARȘOVIA. — Rușii, în conferința de dezarmării dela Moscova, au renunțat la proiectul lor dela început ea în această conferință să se discute numai chestiuni tehnice și militare. După proiectul rusesc pactul de neagresiune încheiat între participanții la conferință își va pierde valoarea dacă unul dintre state, nu va executa condițiile de dezarmare. (Rador).

Desmintirea știrii despre fratatul ruso-turc

CONSTANTINOPOL. — Guvernul englez desminte știrea, că între Rusia și Turcia s'ar fi încheiat un acord în sensul căruia Rușii vor ataca Basarabia, iar Turcii Macedonia. (Rador).

Chestia Strămtorilor.

LAUSANNE. — Experții militari și navali au continuat ieri a studia împreună cu delegații turci chestiunea Strămtorilor. Dispoziția e favorabilă. (Rador).

Arg de Grăciun la Stefan Márki

Str. Metlanu (f. Forray) 2. Barchet țesut per m. Lei 29.30, barchet de ată per m. Lei 39, Schifon 90 cm. lat Lei 27, Pânze Lillom și de Rumburg, stoffe, flanele, mărunțșuri etc. M4—60.

Mai ieftin ca ori unde!

Aliaji la Londra.

LONDRA. — Prima întrunire a conferinței Statelor aliate, s'a sfârșit în chip favorabil. Se speră că se vor afla soluții favorabile în toate chestiunile. Reprezentanții Statelor și-au expus programele. Guvernul francez e învoit să acorde Germaniei un moratoriu de doi ani și să accepte o reducere a plăților în natură. Totdeodată reprezentantul francez propune acordarea unui împrumut internațional de 500 milioane Germaniei pentru îmbunătățirea cursului mării și a situației din țară.

LONDRA. — Ședința de azi a conferinței a durat 4 ore. Poincaré a declarat, că propunerea Germaniei nu e mulțumitoare și nu poate servi ca bază discuțiilor. În același sens a vorbit d. Mussolini și Teunis. Bonar Law a declarat, că punctul de vedere englez se va comunica numai după ce se va ocupa de această chestiune consiliul de miniștri englez. Poincaré luând pentru a doua oară cuvântul a spus că e necesar controlul mijloacelor din bazinul Ruhr și a liniilor vamale.

Bonar Law n'a luat cuvântul în chestia măsurilor de constrângere.

Mussolini e de părere, că și chestia datorțiilor dintre Aliați să fie rezolvită cu acest prilej.

(Rador.)

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA.
Cenzurat: Dr. MAGER.

Nr. 171—1922 ex.

Publicațiune.

Subsemnatul executor judecătoresc, prin această publică, că în urma deciziei judecătorești de Ocol Radna, cu nr. G. 1471—1922 în favoarea lui Dr. Eugen Gabos avocat, pentru suma de 8148 lei capital și accesorii — în contra lui defunct. vâd. lui Antonie Odray, mobilele următoare și anume: mobilele, hainele, etc. pretuite în 18666 lei în 20 Decembrie 1922 la ora 9 a. m. și zilele următoare p. m. în comuna Paulis la casa nr. 482, se vor vinde la licitație publică.

Radna, la 5 Decembrie 1922.

ARPAD TICHY, executor judecătoresc.

Noul mers al trenurilor de iarnă

de vânzare la

Librăria Concord

Arad, Strada Eminescu

A SOSIT

Specialitate de plicuri și hârtie modernă pentru corespondențe private, — mare asortiment.
H. B. och, Papetarie și articole de fotografie
Arad, Bulevardul Regina Maria No.

Cețiți și răspândiți

„SOLIDARITATEA

Zilnic concertează renumita muzică a lui DAVID KOZAK la Restaurantul Cornul Vânătorului

Deschis până dimineața.

Re38

Deschis până dimineața

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ SOC. ANON. ÎN CLUJ.

Capital societar:

Lei 50,000.000

FILIALA

ARAD.

Fond de rezervă:

Lei 16,000.000

Legături directe cu străinătatea

Mare magazii de mărfuri la toate filialele.

EXPORT-IMPORT

Secția de mărfuri și Secția de cereale

Importă și exportă, cumpără și vinde tot felul de mărfuri coloniale, de băcănie, textile, cereale și produse economice.

Secția de bancă și Secția industrială

se ocupă cu tot felul de afaceri bancare, finanțează, naționalizează și creează noi ramuri de industrii.

Secția de organizare și Secția Americană

fac acțiunile și propaganda cuvenită, dau grătul informații și sfaturi binevoitoare tuturor acelor, cari li se adresează ASIGNAȚE ȘI CECURI AMERICANE, DOLARI precum și libele de depunere de la alte bănci streine se primesc spre încasare, aducându-se banii fără cheltuieli și eliberându-se imediat libel de depunere.

Pentru Depuneri spre fructificare dăm azi:

la cont curent . . . . . 5% netto

pe libel de depunere cu abdicere reglementară . . . . . 5 - 6% netto

pe libel de depunere cu termen fix de un an și după sume mai mari 6 1/2% netto

Impozitul (Darea) după interese o plătește banca.

Dolari, assignate și cecuri americane se primesc spre încasare, și depunerile se primesc spre păstrare și fructificare sub cele mai favorabile condiții la:

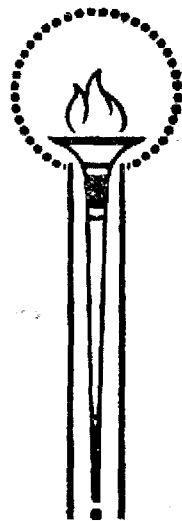
Banca Centrală, Cluj str. Regina Maria No 6.
Banca Centrală, Filiala Alba-Iulia (fosta bancă „Lulă”)
Banca Centrală, Filiala Arad, Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér No 3).
Banca Centrală, Filiala Hateg, (fosta bancă „Hategana”).
Banca Centrală, Filiala Oradea-Mare, (fosta bancă „Sentinelă”).
Banca Centrală, Filiala Sibiu, str. Cismădiei No 7, II.
Banca Centrală, Filiala Turda, (fosta bancă „Arlesana”).
Banca Centrală, Filiala Bistrița (fosta bancă „Bistrițana”).

Sp. ijiți BANCA CENTRALĂ căci este

cel mai mare institut industrial și comercial al nostru, înființat cu capital curat românesc-ardelenesc. — Prin muncă neobosită și-a creat în scurtă vreme un loc de frunte, între băncile din întreaga România Mare

Ba39

INSERTIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA
SOLIDARITATEA
ARAD, STRADA ROMANULUI 1a.

10%

Mare senzație!

Magazinul Missir

a hotărât, cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și Anul nou să acorde până la sfârșitul lui Decembrie

încă 10 procente din prețurile scăzute

a tuturor mărfurilor ce le are în deposit.

Mi34

10%